

עמ"ת 59263/03/24 - ראמי רבאיעה (עציר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 59263-03-24 רבאיעה(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90296/2024

לפני	כבוד השופט שמואל מנדלבום
עוררים	ראמי רבאיעה (עציר)
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

- לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט אחסאן חלבי) מיום 17.3.24, במ"ת 8206-03-24 שבה הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו.
- כנגד העורר הוגש ביחד עם שני מעורבים נוספים שכבר הודו במיוחס להם ודינם נגזר, כתב אישום המייחס להם עבירה של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, עבירה לפי סעיף 12(1) + 12(4) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב - 1952.
- כמפורט בהחלטה, אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר ואולם העורר ביקש לשחררו לחלופת מעצר בית בישראל בפיקוח של אזרחים ישראלים בהתבסס על הליך קודם שהתקיים כנגדו בגין עבירה דומה שבה אושרה חלופה כזו (מ"ת 62312-02-18). צוין גם כי בהליך הקודם הורשע העורר ונגזרה עליו תקופת מאסר קצרה שחפפה כבר את התקופה בה היה עצור.
- בית המשפט קמא ציין את התעצמות עילת המסוכנות בעבירת שהייה בלתי חוקית לאור הלחימה מאז 7.10.23, אך הדגיש כי אין לאמץ כלל גורף לפיו אין להתיר שחרור לחלופת מעצר בעבירות אלו.
- עם זאת בעניינו של העורר צוין כי חל שינוי מהותי מההליך הקודם הן לאור הנסיבות הביטחוניות והן מאחר וכיום יש לעורר הרשעה קודמת, ובכל מקרה לא הוצגו על ידי העורר טעמים חריגים המצדיקים שחרורו לחלופת מעצר בישראל. זאת ועוד, לא הוצגה בפועל חלופה קונקרטית ולפיכך הורה בית המשפט קמא כאמור על מעצר העורר עד תום ההליכים.
- בערר נטען כי אכן חלה החמרה בשאלת מעצר עד תום ההליכים בעבירות של כניסה ושהייה בלתי חוקית בישראל

אך עניינו של העורר הינו אחד המקרים החריגים המצדיקים בכל זאת את בחינת שחרורו לחלופת מעצר בישראל.

7. בהקשר זה ציין ב"כ העורר כי העורר נשוי מזה מספר שנים לישראלית הסובלת ממצב רפואי מורכב כמו גם אחת מבנותיו, והוגשו לי מסמכים רפואיים רבים המתייחסים למצב הרפואי האמור. אקדים ואציין כי כל המסמכים שהוגשו לי הינם מהשנים 2017-2018 ולא הוגש לי חומר רפואי עדכני.

8. עוד עלה כי ביום 8.3.18 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ע.קוטון) בעמ"ת 14962-03-18 שבה צוין כי נעשתה על ידי העורר בעבר פנייה לוועדה הומניטרית שנסגרה בחודש ינואר 2018 וכן צוין כי ניתן לעורר אישור לליווי חולה לישראל מ-12.9.17-14.8.17 ואולם גם בענין זה לא הוצג לי חומר עדכני כלשהו המצביע על ניסיון של העורר להסדיר את כניסתו או שהייתו בישראל במהלך השנים האחרונות.

9. לטענת ב"כ העורר ההליך הקודם הוכיח כי ניתן לסמוך על העורר זאת בשים לב שהוא שהה בחלופה של מעצר בית במשך 3 שנים ללא חלונות ומבלי שנרשמו לחובתו הפרות של תנאי המעצר, ודי בטעם זה כדי להטות את הכף לזכות שחרורו לחלופה.

10. ב"כ העורר אישר כי לא הוצעה על ידו חלופה קונקרטית אך לטענתו בית המשפט קמא שלל קטגורית אפשרות כזו לפיכך התבקש להורות לבית המשפט קמא לאפשר לעורר להציג חלופה כזו.

11. ב"כ המשיבה טענה כי יש לדחות את הערר והצביעה על כך שלעורר היו מספר שנים להסדיר את נושא כניסתו כדין לישראל והוא לא עשה זאת, ובהתאם לא ניתן כיום להיעתר לבקשתו לאור המצב הרפואי הנטען של אשתו ובתו. כמו כן הופנית לפסיקה לפיה שחרור העורר לחלופת מעצר בישראל כמוה כמתן היתר לשהייה בלתי חוקית ולפיכך אפשרות זו צריכה להישמר למקרים חריגים ומיוחדים שעניינו של העורר אינו נמנה עליהם.

12. כמו כן הוצגו לפני כל הפרוטוקולים של ההליך הקודם וב"כ המשיבה פירטה את כל הדחיות בדיונים שחלקן המכריע היה ביוזמת העורר או בא כוחו ושהובילו לכך שכתב האישום הוגש ביום 27.2.18 ואילו דינו של הנאשם נגזר רק ביום 10.10.21.

13. **לאחר שעיינתי בכלל טיעוני הצדדים ובמסמכים השונים אני סבור כי דין הערר להידחות.** כעולה מהודעת הערר, העורר מיקד את בקשתו בבחינת אפשרות שחרורו לחלופת מעצר בית בישראל ובענין זה לא חל שינוי מהותי בקביעת בית המשפט העליון בבש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (4.11.13) שלפיה "**מתן אפשרות לחלופת מעצר בשטח ישראל צריך להיעשות במקרים נדירים ויוצאי דופן, כאשר בית המשפט השתכנע כי קיימת לכאורה מניעה ממשית להחזיר את הנאשם לשטח הרשות הפלסטינית וכאשר באפשרותו להעמיד חלופה ראויה שתבטיח פיקוח הדוק**". עוד צוין שם כי "**...הדין בתיקים אלה צריך להתקיים ללא דיחוי, על מנת שהבעייתיות הגלומה במתן אפשרות דה - פקטו לשהות בישראל ללא ההיתרים והאישורים הנדרשים, תהא קצרה ככל הניתן**".

14. הדרישה מהעורר להצביע על הנסיבות החריגות המתקיימות בעניינו, מקבלת משנה תוקף מאז פרוץ המלחמה שהחלה ב-7.10.23, שבה התעצמה החומרה המיוחדת לעבירות כניסה ושהייה בלתי חוקית בישראל כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהחמרת הענישה בגין עבירות אלו, וכפועל יוצא מכך התעצמו גם עילות המעצר של מסוכנות והחשש מהימלטות ממשפט.

15. אמנם נכון הוא כי נקבע לאחרונה כי "אין לקבוע כלל קטגורי לפיו "בהינתן מצב החירום לעולם הדין של שוהים בלתי חוקיים יהיה מעצר עד תום ההליכים"... אך במקביל נקבע גם כי " בית המשפט רשאי להתייחס במסגרת שיקוליו בין היתר גם לנסיבות חיצוניות כדוגמת מצב בטחוני" וכן כי "... המצב הביטחוני בימים אלה הוא אכן מצב ביטחוני חריג המחייב זהירות והקפדה מיוחדים"(בש"פ 7911/23 אמאן אבו טעימה נ' מדינת ישראל, פסקאות 3-4 (2.11.23)).

16. יישום העקרונות לעיל מצביע לעמדתי על כך שלא התקיימו בעניינו של העורר נסיבות חריגות המצדיקות מתן הוראה לבית המשפט קמא לבחון את אפשרות שחרור העורר לחלופת מעצר בישראל.

17. ראשית, כפי שציינתי לעיל העורר לא צירף לערר חומר רפואי עדכני ולא הצביע על ניסיון כלשהו מצדו לקבל היתר כניסה או שהייה לישראל בכל השנים האחרונות לכל הפחות ממועד הרשעתו בשנת 2021 ועד היום, על סמך הנסיבות המשפחתיות והרפואיות שבהן הוא מבקש להתחשב כיום.

18. לעמדתי משמוכח שהעורר עצמו לא פעל להסדרת עניינו ולא הביא את עניינו ונסיבותיו בפני הרשויות המוסמכות אין מקום לכך שבית המשפט יתן משקל לנסיבות אלו, כאשר הוא דן בעניינו של העורר הנאשם כי עשה דין לעצמו ונכנס ושהה שלא כדין בישראל.

19. שנית, העורר מבקש להיעתר לבקשתו לשחררו לחלופת מעצר בישראל בהתבסס על הניסיון הקודם שיש עם העורר בכך ששהה בחלופה כזו במשך 3 שנים ללא הפרה. אני דוחה טענה זו ואני סבור כי ההליך הקודם שנוהל בעניינו של העורר ואף שחרורו באותו הליך לחלופת מעצר עומדים לחובתו בהליך זה וזאת בשני היבטים.

האחד הוא עצם הרשעתו של העורר בהליך הקודם המעמידה את העורר בהליך הנוכחי כבעל הרשעה קודמת באותה עבירה. ההיבט השני הוא ההתמשכות הקיצונית של ההליך הקודם, שבחלקה המכריע הינה ביוזמת ובאשמת העורר ובא כוחו בהליך הקודם.

כפי שנקבע ב"ענין קונדוס", שחרור לחלופת מעצר בישראל הינו בעייתי לאור ההיתר הניתן דה פקטו לעבירת הכניסה והשהייה הבלתי חוקית ובהתאם נדרש לנהל הליך בעניינו של מי ששחרר לחלופה בישראל ללא דיחוי. והנה בעניינו של העורר הוכח כי עלה בידו לנצל בפועל את ההליך הקודם לשהייה לתקופה של 3 שנים בישראל ללא כל היתר בדין ואך ורק "בחסות" ההליך שהתנהל כנגדו.

בענין זה אציין כי גם בהליך הקודם הועמד לדין מעורב נוסף והלה הודה ונידון למאסר של 7 ימים כבר ביום 4.3.18.

העורר לעומת זאת ניהל הליך ממושך שנדחה מספר רב של פעמים כמעט תמיד ביוזמת העורר או בא כוחו, ובסיכומו של דבר העורר חזר בו מכפירתו כבר ביום 18.12.19 ובכל זאת עלה בידו לדחות את שלב הטיעונים לעונש עד ליום 10.10.21!!!.

20. התנהלות זו של העורר בהליך הקודם, מבססת חשד שמא שחרורו לחלופה בישראל גם בהליך הנוכחי תנוצל לדחיות חוזרות ונשנות של הדיון ולהמשך שהייה בישראל בחסות ההליך וזאת כאמור בניגוד לדרישתו המפורשת של בית המשפט העליון.

21. כשלכל האמור מצטרפת העובדה שבפועל העורר לא הציג חלופה קונקרטית כלשהי לבית המשפט קמא, המסקנה המתחייבת היא שאין להתערב בהחלטת בית המשפט קמא ובהתאם אני מורה על דחיית הערר והעורר ישאר במעצר עד תום ההליכים בעניינו.

ניתנה היום, כ"ה אדר ב' תשפ"ד, 04 אפריל 2024, בהעדר הצדדים.